

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VII. évfolyam.

FIUME, vasárnap 1910. november 13.

259 szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Előfizetési árak:
Egész évre 24 kor.
Félévre 12 kor.
Negyedévre 6 kor.
Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Bíró — a bírőról.*

Manapság az lehet bíró, aki — akar! Itt van a mai bírósági bajoknak a gyökere, tehát itt kell elsősorban gyökeresen változtatni a mai rendszeren, úgy, hogy ne az legyen bírónak, aki akar, hanem csak az legyen bíró, aki valóban bírónak való ember, bírónak teremtés és hogy ilyen bíró is minél kevesebb, de minél jobban fizetett bíró legyen. Ma a bírói hivatást is csak olyan pályának nézi és látja a közönség, mint más hivatalnoki pályát, amely mint mondani szokás: „nyugdíjjal van összekötve és tekintélyes.”

Tehát már az ugynevezett érettségi vizsga letétele után elhatározódik, hogy a fiú, miután nagy feje és jó szíve van, de merőben élhetetlen fráter — jó lesz bírónak! Beiratják az egyetemre és pontosan bejár a kávéházakba, de minél kevesebbszer az egyetemre, mégis átesik a vizsgákon, lesz belőle joggyakornok. Megtanulja a jogszolgáltatás mechanikáját, sőt a törvényeket is. Három évi gyakorlat után a bírói vizsgán átesik. A bírói vizsga után vége szakad a tanoncéveknek, a fiú felszabadul és legénynyé lesz: jegyzővé nevezik ki. Ezalatt megfordul a járásbírósnál, törvényszéknél, táblánál, egy kicsit a Kuriánál is. Dolgoztatják lehetőség szerint minden szakban és ha kifogástalanul dolgozott és jó magaviseletet tanusított, 8—10—12 esztendőre kinevezik albiróvá oda, ahol albirói állás üresedett meg:

* Somlyódi István szegedi járásbírónak most megjelent értékes könyvéből közöljük ezt a nagy felütnést keltő részt.

„A Tengerpart” tárcája.

Önzés.

A vonat futott, zakatolt a nagy töltésen és piszkos füstöt hömpölygetett végig a vidéken. Egy darabig bámultam a tova szaladó telegráf oszlopokat, a vonat szelétől megalázódó bokrokat a töltés szélén, azután mikor lassankint az est is leereszkedett, hátrádköttem ülésemen. Két évi távollét után felkeresem falumat. Ez volt utazásom célja. Megrohantak az emlékek. Szinte csodálkoztam magamon, hogy oly hálátlan vagyok. Alig tudtam feleleveníteni a sok régi, kecskes emléket. A legnagyobb hálátlanság az, ha valaki felejt s engedi, hogy a múlt finom ködfátyolt szőjön szeme elé. Lassankint előkerültek mind. A völgyben meglapuló falu, elszórt házacskaival, a piros fedeltű református templom, a heptikás Balog Gyuri, akinek olyan felesége van, hogy hét határból sem kerül párja. Itt összeszorult a szívem és kezem ökölbe fonódott. Fejembe futott a vér, mikor visszagondoltam arra, hogy ezért a gyönyörű édes asszonyért kellett ott hagynom a falut, boldogságomat, mindent. Maró önvád fojtogatta torkom, mikor arra gondoltam, hogy egyszer a férje meglepett, mikor Ágneszt lázasan, örülten ölelgettem és szinte szétmarcangoltam a száját, azt az édes, bűnös kis száját. Hogy kiült Balog Gyuri arcára a két piros rózsza, hogy bukott orra, mint egy kidőlt határ-

akár egyes, akár társasbíróshoz és ítél elevenek és holtak ügyei fölött az a bíró vagy az a bírónak képesített egyén, aki megtanult jegyzőkönyveket, végzéseket és ítéleteket megírni, ismeri az igazságszolgáltatás egész mechanizmusát, a törvényeket, az ezekre vonatkozó rendelet-bozótok rengetegét (dsungel), ismeri a döntvények őserdejét is, csak egyet nem ismer, azt a hivataliszobák árnyékában ítélőmesterré, bírónak képzett és képesített fiatalember nem ősmehette meg, nem ismerheti a minden ítélőmesterek legfőbb mesterét: nem ismeri magát az életet!

Ma a bírónak tulnyomó többsége így lett bírónak. Miért? Egyszerűen azért, mert ő bíró akart lenni és az is lett. Szobában nevelt árnyékvirág — szobabíró.

És jön a maga mindennapi igazságáért a jogkereső közönség egy-egy ilyen szobabíróhoz és ettől kéri és várja az ő „napnál fényesebb igazát” . . . Ettől a szobabírótól, aki szobában nevelkedvén, nem ismeri, nem ismerheti az életet, annak viszonyait, ezer és ezer változatát, változását, fejlődését, ujlását. Nem ismeri, nem ismerheti a modern gazdasági és ipari kultúra fejleményeit, a kereskedelmi forgalom óriási méreteit, a közlekedési eszközök és összeköttetések országos és nemzetközi viszonyait és hatalmas arányait.

És ennek a szobában nevelt és szobában élő bírónak kell napról-napra ítélnie az általa nem ismert, vagy csak alig-alig ismert, vitássá lett gyakorlati életviszonyok fölött; ítélnie úgy, hogy az az ítélet a napfényben, kint a gyakor-

kó és hogy ömlött száján az a rettenetes, piros meleg vér. Mintha szíve pattant volna szét, pedig a nagy izgalomban csak a köhöges fogta el szegényt.

Mikor ott hagytam a falut és kiosontam a határból, mint egy koldus, a keresztuton Ágnes várt. Piros vászonruha volt rajta, haja ziláltan ömlött arcába és sirás szorította torkát. Kiszökött élelem, hogy még egyszer lásson, hogy még egyszer lecsókolhassam arcáról a könnyeket. Azután futott vissza a réteken keresztül. Gyönyörű virágos volt a rét akkor. Szélét törpe erdő szegélyezte, felette lemosolygott az ég minden aranyával. S nekem menni kellett, futni, mert minden összeomlik alattam. Amint futott Ágnes a nagy füvek, deréki éró margaréták közt, úgy imbolygott jobbra-balra, mint egy óriás pipacs. Aztán eltűnt. A nagy rétség elkapta. Azalatt pedig Balog Gyuri lázasan hánykolódott, köhöges szaggatta mellét és piros foltokat hullogatott zsebkendőjébe.

Össze borzongtam. Kinéztem az ablakon. A sötétséget elűzte a hold, ahogy nagy tányérjával kiszélesedett az égen.

A mezők, a hegyek szelid fehérségben usztak, egy-egy falu lappangását csak kiterpeszkedett füstfelhők jelezték. Azután elővillant a nagy hegy is, lábánál a virágos réttel, ahol Ágnes futott. A vonat megkerülte a hegyet és megállt. Kiszálltam.

A falu pár száz méterre volt az állomástól, gyalog indultam befelé. Pár percig még hallottam a tovább robogó vasut prúszkölését,

lati életben is megállhasson és mint gyakorlati igazság is kibírja, kiállja a gyakorlatnak, a mindennapi életnek a napfényét, a bírálatát!

Mit csinál ilyenkor a szobabíró?! Mikor a szobabíró olyan kérdés fölött akar dönteni, amelyeket maga nem ismer, akkor olyan egyéneket keres és nevez ki szakértőknek, akikről komoly férfiak komolyan állítják, hogy azok szakértők.

Tegyük föl, hogy a szakértő csakugyan szakértő, sőt jóhiszemű, de téved és jóhiszemű tévedésével a bírót félrevezeti.

Nálunk Magyarországon, tehát egy kiválóan földmiveléssel foglalkozó országban, ahol a lakosság kétharmadrésze földmivelésből él, a magyar bírónak hetven százaléka kalászában sem ismeri meg a búzát az árpától; a bírák nyolcvannégy százaléka sincs tisztában a „belterjes”, „nyomósos” gazdálkodás fogalmával; stb. hasonló gazdasági kérdéssel, fogalommal.

Ha már most az ország átlagos bírója így van elbocsátva a gazdasági általános ismeretekből, képzelné lehet, hogy azok a budapesti bírák, akik Budapesten születtek, ott nevelkedtek és tanulmányaikat is csak ott végezték és ezután mindjárt a bírói pályára léptek és az életet mindig csak az ablakon át, az utca forgalmában látták, „gyakorlati bírói kiképzetésüket” is csak a budapesti igazságügyi kaszárnyákban nyerték, elképzelték, hogy az ily budapesti bírák mit tudhatnak a gazdálkodásról, milyen lehet az általános gazdasági ismeretük. És vajjon mit felelhet egy budapesti

azután mélységes csend ereszkedett le a vidékre. Koronkint fel-felhangzott egy-egy kutya elnyújtott üvöltése, azután újra csend lett. Szinte féltem a hazaérkezéstől. Ugy rémlett, mintha minden bokorból, árokból száz és száz szem nézne, hogy lopózzok, hogy somfordálok be a faluba. Mintha suttozó hangokat hallottam volna, mintha nevetem szölitották volna. Csak a fák suttoztak és békésen hajlongtak.

Végre apró, fényes pont villant fel a közelből. A falu első házánál voltam. Meggyorsítottam lépteimet. A hold is segítségemre jött, piszkos felhőrongyok közt bujkált. Eszrevétlen juthatok el házunkig. S akkor gyors, ideges lépéseket hallottam a hátam mögött. Letértem az utról és behuzódtam egy kapu homályába. Mikor az alak elé ért és jól megnéztem az arcát, földbe gyökerezett lábam s mintha le-láncolták volna a nyelvemet, nem tudtam szólni. Ágnes volt. Nem vett észre. futott tovább.

Rákiáltottam:

— Ágnes, az Istenért . . .

Megállt. Megismerte hangomat. Berántottam a kapu alá és örülten csókoltam meg a száját. Szabadkozott és gyöngéden eltolt magától.

— Eresszen el, a férjem nagybeteg. A patikából jövök. Azt mondja az orvos, hogy a malaszt sem segít már neki — s e szöknél felvillant az asszony szeme és erősen, égetően szorította meg kezemet. Ebben a szorításban benne volt minden. Szerelem, biztatás, hűség.

biró annak a földbirtokosnak a panaszára, aki azt panaszolja például, hogy gazdatisztjének a gondatlansága az oka, hogy a zabvetése a partos helyekről — elrepült! De nem állunk jobban technikai, ipari, kereskedelmi, általános ismeretekben sem.

Itt panaszoljuk fel azt az anomáliát is, hogy a büntetőügyeket rendszerint a legfiatalabb bírákkal intéztetik a vezetők, mert abban a bahitben vannak, hogy ez könnyebb, mint a polgári szakma intézése! Mekkora tévedés! Az alaposan dolgozó bírónak minden szakma nehéz, mert lelkiismeretesen dolgozik. Nem gondolják meg az ilyen könnyű gondolkozású vezetők, hogy a fiatal büntető-bíró sokszor hatalmi kéjéretből hány és hány egyént és családot tesz évenként tönkre (?), tulszigorúan alkalmazott 100—200—300 koronás pénzbüntetéseket, vagy első büntetesként is szabadságvesztést róván ki a vádlott fejére, holott ugyanabban az esetben az idősebb, tehát higgadtabb bíró minden bizonynyal enyhébb büntetést rótt volna, vagy azt föl is függesztette volna, ép azért, mert jobban emberismerő, életismerete is több van és már higgadtabb lévén, nem szenved hatalmi kéjéretben! Ha ez nem fajpusztulás, faji erőpocsékolás, — akkor minden rendben van.

Annak bizonyítására, hogy bíróságaink ma mennyire ki vannak szolgáltatva a szakértők és ellenszakértők szakvéleményével járó esélyeknek és hogy a szakértői véleményekkel valószínűs lapdajáték folyik, amely játékot ami szobabíráink alig képesek elvezetni s emiatt aztán a szakértői vélemények labirintjában a szobabírák eligazodni nem tudván, a vádlottak emiatt szabadulnak meg legtöbbször a különben jól megérdemelt büntetések alól; ennek bizonyosságul elég rámutatni azokra a ma még köztudomásban levő nagyszabású katasztrófákra, amelyek büntetőjogi szempontból és következetesen, eredmény nélkül, vagyis a gyanúsítottak büntetlenségével végződtek, sőt így végződnek rendszerint ma is.

Az eszéki vasuti hid leszakadásától a budapesti párisi nagy áruháza égéséig. A dorozsmai és sok más vasuti katasztrófától kezdve a szegedi gyufagyári kazánrobbanásig! Ott vannak a nagyszabású bányai, vasuti és gyári katasztrófák tömegesebbnél tömegesebb emberhalállal, amelyekkel szemben bíróságaink valószínűsággal tehetetlenül állanak, mert merőben ki

Mély sóhaj suhan ki lelkemből. Szinte felkiáltottam. Szinte hállakat akartam rebegni. Most vagy soha, ebben a cudar, földi életben. Ha most nem viszi el az ördög Balog Gyurit, akkor soha, soha sem lesz enyém az asszony.

Nem tudtam sajnálni azt a szegény, lázas véres ördögöt. Fellázdattam arra a gondolatra, hogy egy ilyen rut, aszott ember magához láncoljon egy életerős, pompás viruló asszonyt egy egész életre. Hogy elhervadjon, elhulljon. Az ilyen embernek nem szerelmes, erős asszony kell, hanem sírgödör. Felujjongott a lelkem arra a gondolatra, hogy talán pár nap múlva szabad az asszony, minden pompája, illata, szerelme az enyém, kizárólag az enyém lesz.

Mig elaludtam, ilyen nagy, ujjongó örömben, boldogságban furdott a lelkem.

Rettenetes álom volt. Nagy sötétségben bolyongtam, sűrű, fekete, átláthatlan sötétségben és vakon, örültem kerestem az asszonyt. Torkomat sirás szoritotta össze, lábaimat összehúzta a görcs és én csak futottam nagy sikszágon keresztül az asszony után.

Sápadt, siri árnyak rebbentek fel előttem és suttogtak, bugtak, összezsörttek, mint a száraz, pergő falevelek. Temető előtt vitt el az utam. Reszketve, félve néztem oda. Aztán irtózáttal rohantam tovább. Száz és száz kiaszott csontváz vett üldözőbe. Majd mély, sötét sírgödör táruult fel előttem és beleestem. A föld

vannak szolgáltatva a szakértőknek. Az ellenfeles szakvélemények szövevényeiben nem képesek eligazodni, belépődik lelkükbe a bizonytalansággal járó kétségérzete és inkább fölmentik a vádlottakat, semhogy esetleg ártatlanokat sujtssanak.

Megmondta még Szilágyi Dezső, hogy a törvényhozóknak lépést kell tartania a mindennapi élet hazugságaival szemben. Ha ez igaz, akkor többszörösen igaz és áll a bíróra, aki azt a törvényt az életre alkalmazza. Bizony sok nálunk a szobabíró! Több, mint gondolkodni! Emiatt van aztán a sok rossz ítélet, a sok rossz ítélet miatt vannak az újabb és újabb pörök és újra fölvetett pörújítások; ezekben véget nem érő bizonyítások, az ezekkel járó rengeteg sok irka-firka, ezek miatt kell a sok, nagyon sok bíró és a sok bíró közt mindig több-több a rossz bíró és a rossz bírónál is rosszabb a tengeri költség.

Németországban már rájöttek az igazságszolgáltatási bajoknak erre a legfőbb okára és ki akarják irtani a szobabíró típusát. Ebből a célból úgy vélekednek, hogy a bírójelöltet, a jegyzőt, a bíraskodási gyakorlat megszerzése után félévre egy-egy gyárvalalathoz, bankba, nagykereskedőhöz, vagy nagyvállalkozóhoz osztják be gyakorlatra, hogy megismerhessék a gyakorlati életnek azokat a nyilvánosságait, amelyekkel szemben, ha azokat gyakorlatból nem ismerne, teljesen és kizárólag csak a szakmaértők véleményeire volnának utalva s mint bírók, azokat nem is ellenőrizhetnék. Ebből a célból minden polgárnak törvényileg kötelességévé akarják tenni azt, hogy a hozzá gyakorlatra kirendelt bírójelölteket elfogadják s viszont, ezek a jelöltek esküt tesznek majd arra is, hogy az illető üzlet titkát megőrizték és szabályait megtartják s végül gyakorlati vizsgát is kívánják a jelöltektől stb.

UJDONSÁGOK.

— **Az állandó bizottság ülése.** A városi állandó bizottság Corossacz elsőalpolgármester elnöklésével tegnap, pénteken délelőtt ülést tartott. Két templom vezetőségének beszámolója után megszavazták a plassei vízcsőhálózat kibővítésénél felmerült 5227 korona költségtöbbletet.

Desepi előadó ezután betérjeszti a Confine-utca lakóinak a műszaki hivatal által

reám ömlött tompa zuhanással. Sokáig ott fektedtem, mikor nevémet hallottam szólítani. Ágnes hívott. Azután puha, lágy kar érintett meg, felemelt és elvezetett egy nagy sötét szobába. Fekő gyertya lángok égtek a ravatalon. Ágnes közelebb húzott a halotthoz. S akkor a halott felszeme felnyit, feje erőltlenül hullott felém és felmordult. Nagyt kiállítottam.

Felébredtem. Arcomról patakokban folyt az izzadás és csak nagy későn jutottam tisztá, okos főhöz. Kinéztem az ablakon. Szomorúan zömmögött az eső, a fekete egyhangúság ült a vidéken. Harangoztak. Kimérten, ünnepiesen.

— Az éjjel meghalt Balog Gyuri, — mondta anyám.

Az előbbi nagy ujjongás helyett fásult közöny nehezedett lelkemre.

Dél felé találkoztam Ágnessel. Biztatóan intett szemével. Arcán fájdalmas vonások vágta mély barázdákat, a lelke örömtől, hálától sugárzott.

Végtelen undor fogott el. Lestük a prédát mindketten, mint valami ragadozók. Semmi érzés nem volt bennünk. Állatok voltunk, kiknek nincs szívök, lelkük.

Ép úgy, ahogy jöttem bujkálva, lopva, úgy osontam ki a faluból, Ágnes nélkül, szerelem nélkül, azzal a tudattal, hogy most már nyugodtan fogja aludni Balog Gyuri örök, siri álmát a nagy hegyen a temetőben.

támogatott kérelmét, hogy azt a környéket is lássák el vízcsőhálózzal.

Bescocca városi mérnök a hozzáintézett kérdésekre ad felvilágosítást. A csőhálózat építése 4350 korona költséggel jár, amit a bizottság megszavaz. A zárt ülésben Pitt Anna magánzónót, Andics Barnabást, a városi vízvezeték gépészét, valamint Kelemen János tisztviselőt a község kötelékébe veszik. Az ülés ezzel véget ért.

— **Bihari Ákos Fiumében.** Bihari Ákos, a Vigszínház kiváló művésze, tegnap este Fiuméba érke. A mai Bihari est iránt a község érdeklődése oly nagy, hogy a jegyek legnagyobb része már elkel s így semmi kétség sincs aziránt, hogy a magyarság díszes találkozó fog adni egymásnak az Európa szálloda dísztermében. Az estély pontban fél kilenc órakor fog kezdődni.

— **Hitközségi közgyűlés.** Az izraelita hitközség november huszadikán délelőtt féltizenegy órakor rendkívüli közgyűlést tart a Via Pomerion levő templomépület gyűléstermében.

— **A munkásgimnázium.** A fiumei munkásgimnázium a folyó tanévi ciklusban minden pénteken este 8 órakor és minden vasárnap délután 5 órakor az állami polgári iskola ének- és zenetermében (bejárat a III. számú kapunál) vetített képek bemutatásával sorozatos előadásokat rendez. A pénteki előadások tárgyát képezi újév a Világtörténet, újév után az Egyetemes földrajz. A vasárnapi előadások felölelik újévig Magyarország földrajzát, újév után Magyarország történetét. A péntek esti előadásokon a beiratkozott munkásgimnáziumi hallgatókon kívül csak oly vendégek jelenhetnek meg, akik erre nézve az igazgató engedélyét előre kikérik. A vasárnap délutáni előadások ellenben nyilvánosak és díjmentesek.

Vasárnap délután 5 órakor „Pozsony és Pozsony vármegye” címen, hetvenhárom vetített képpel lesz előadás.

— **A vasutas bünpere.** A büntető törvényszéken hétfőn tárgyalják Rajacsics István vasuti alkalmazott bűnperét, aki hatóság elleni erőszakot követett el. Avadirat szerint Rajacsics szeptember kilencedikén este a pályaudvarnak abba a részébe akart belépni, ahol csak vasutas közlekedhetik. Rajacsics azonban polgári öltözetben volt s mivel nem tudta magát igazolni, Stankovich rendőr utját állta. A vita hevében a vasutas esernyővel többször megütötte a rendőrt, aki társainak segítségével a rendőrségre kísérte őt, ahol letartóztatták. A tárgyalásra három rendőrt, egy pénzügyőt és egy vasutast idéztek be, mint tanukat.

— **Betörők a padlásra.** Ismeretlen tettesek tegnap éjjel betörték a susáki Rusich-villa padlásába, ahonnan több értékes ruhaneműt és más tárgyakat vittek el, összesen 1300 korona értékben.

— **Megdézsmált utitáska.** A közeli Mattuglie déli vasuti állomáson tegnapelőtt egy Abbaziába utazó idegen otffejtette az utitáskáját. Az utitáskát a vasuti podgyászraktárban helyezték el. Tegnap, mikor az utitáska tulajdonosa felnyitotta a táskáját, megelapultan tapasztalta, hogy abból ötszáz korona értékű ékszer hiányzik. A lopásról jelentést tett a rendőrségnek.

— **Hadihajó a kikötőben.** A haditengerészet „Gigant” vontatóhajója tegnap Fiuméba érkezett, hogy a haditengerészet részére hadiszert vigyen Pólába.

— **Olasz drámai előadások.** Ferruccio Caravaglia olasz drámai társulata szombaton, november tizenkilencedikén kezdi meg előadásait a Teatro Comunaleban. A vendég szereplés alkalmából a következő darabok kerülnek előadásra: Shakespeare „Lear király”, Hauptmann G. „Szodoma vége”, Giacometti „Morte civile”, Rovetta „Az excellenciás papa”, Moliere „Asszonyok iskolája”, Fabre „La vita publica”, Decroisset „La sfumatura”, Zamaors „I bufoni”, De Flers—Caillanet „Buridán samara”, Capus A. „L'angelo”, Sudermann „Pietra fa le pietre”, Antona—Traversi „Una moglie onesta” és Hauptmann „Heuschel fuvarosa”. Bérletje-

gyek a tiz előadásra: Belépőjegy 9 k, ülőhely az első három sorban belépőjeggyel 22, a többi sorban 20 k, földszinti páholy belépőjegy nélkül 60 k. Főemeleti és I. rendű páholy belépőjegy nélkül 90 k, másodrendű páholy belépőjegy nélkül 48 k. Bérletjegyek öt előadásra is kaphatók. Jegyek az egyes előadásokra: Belépőjegy kor. 1.20, ülőhely az első három sorban kor. 1.60, a többi sorban kor. 1.20, földszinti páholy 8 k, főemeleti és I. rendű páholy 12 k, másodrendű páholy 8 kor.

— **Halálozás.** Tegnap délután lapzártakor kaptuk a hírt, hogy Mattersdorfer Antal, a helybeli kereskedői kar egyik legpuritánsabb jellemű tagja hosszú szenvedés után 56 éves korában meghalt. Az elhunytat, ki az izraelita hitközség alelnöke és az izraelita szent egyület alapító tagja is volt, holnap vasárnap délelőtt 10 órakor temetik a Via Corta 1. számú házból.

* **Egy új műterem.** Olvasóink figyelmét felhívjuk Budapestnek egy újabb látványosságára. Most nyílt meg ugyanis Strelisky udvari fényképész új műterme a Dorottya-utca 1. szám alatti és aki igazán előkelően szépet akar látni, nézze meg ezt az újabb látványosságot, melynek főiri izléssel és fényvel berendezett előcsarnoka, fogadóterme, téli kertje, dohányzója s öltözőknek egész sora a legszebb, amit ezen a téren produkáltak. Remek és célszerű a nagy fotográfáló terem, van azonkívül nagyon szép helyiség az enteriőr felvételekre és nagy nyílt terasz, mely lehetővé teszi a szabadban való felvételt télen havas környezettel, nyáron az addigra odavarázsolott kertészlettel. Mindez csak előnyére lesz a Strelisky-képeknek, amelyek eddig is a legjobbak és legszebbek voltak. Fénykép után a legszebb olaj- vagy akvarell-festmények készülnek a műteremben.

— **Talált tárgyak.** A rendőrség közli, hogy Varga Róza egy öt gyémánttal díszített ékszerdarabot és Valovics Miklós pedig egy aranykarkötőt talált, melyeket nála letétbe helyeztek. Az ékszereket igazolt tulajdonosaik átvehetik.

— **Elfogott mákvirágok.** A rendőrség ma éjjel letartóztatta Diviacski Boldizsár huszonéves nagyikindai, Somogyi Lajos harminc éves nagyikindai, Szőke András huszonhárom éves dunapataji, Juhász Tamás harminchárom éves makói és Ivanov Urando husz éves bulgáriai illetőségű csavargókat. A vizsgálat megállapította, hogy Diviacski lopás és sikkasztásért háromszor volt büntetve s Budapestről kitoloncolták, Somogyi többszörösen elítélt csavargó, Szőke lopás és csavargás miatt négyszer szenvedett büntetést s a fővárosból kitiltották és Juhász pedig tizenkétszer volt börtönben lopás miatt. A bolgárról pedig a rendőrség információt kért a fővárosi államrendőrségtől. A rendőrség büntügyi osztálya ma valamennyit tíz napi elzárásra és kitiltásra ítélte.

— **A Danubius gyár megnagyobbítása.** A magyar hajóépítő-ipar eddig tudvalevőleg egyáltalában nem kapott megrendelést nagy típusu csatahajókra s a haditengerészet ezt azal indokolta, hogy nincsen olyan berendezésű hajógyár, ahol nagy típusu hadihajókat építeni lehetne. Megirtuk, hogy a kereskedelmi kormány úgy akar segíteni a magyar hajóépítő-ipar helyzetén, hogy a Danubius által Finnországban béreit bergudii kincstári hajóépítő-telepet a közelében fekvő Whitehead-féle területtel kibővíti. E célból az állam megveszi két millió koronáért a Whitehead-féle 75.000 négyzetméter kiterjedésű területet s 1955. évig 20.000 koronáért bérbeadja a Danubiusnak. A kereskedelmi kormány már meg is kötötte a Danubiusszal az erre vonatkozó szerződést s így kijelentés van arra, hogy a Danubius eddigi fiumei hajóépítő-telepet a legnagyobb méretű páncélos csatahajók építésére alkalmas teleppé fogja átalakítani.

— **Rendőr elől a tengerbe.** Commis P. M. negyven, Johnson C. D. huszonhét és Maur András huszonöt éves liverpooli illetőségű tengerészek, akik Cunard hajóstársaság „Saxonia” gőzösén szolgálnak, ma éjjel nagy énekülés közben haladtak végig a Szapary-riván.

Mikor a rendőr üldözőbe vette őket, Maur megadta magát, a másik kettő azonban a tengerbe ugrott s úgy igyekezett a rendőr elől elmenekülni. A hideg víz persze hígadtabb gondolkozásra ösztökélte őket s mindketten a partra másztak. Egyik azonban az Ungaro-Croata „Ella” gőzösére menekült s csak hosszabb hajsza után sikerült elcsipni. Végre mindhármát a rendőrségre kísérték, ahol miután büntetésüket kitöltötték, szabadon bocsátották őket.

— **Mikor az ügyvéd feledékeny.** Vukelics János, egy Kinában meggazdagodott iparos, tavaly télen megvásárolta a Luppis családától a Kossuth Lajos-utca 5. számú házat. Az új tulajdonos, hogy a házat renováltathassa, felmondott valamennyi lakójának, akik Unschuld N. baromfi kereskedő kivételével el is távoztak. Unschuld a régi tulajdonosokkal kötött házbérelti szerződésére hivatkozva visszaradt és havonta közjegyzőnél deponálta a házbérelt, mire Vukelics kilakoltatási pert indított ellene. A per mintegy másfél évig tartott s nemrégben a bíróság úgy döntött, hogy Unschuld tartozik a lakásból eltávozni. Unschuld ennek ellenére sem hurcolkodott ki, mert ügyvédje M. dr. azt mondta neki, hogy az ítélet ellen felebbezéssel fog élni. Az ügyvéd azonban a felebbezési terminusról megfeledkezett s így történt, hogy az ítélet jogerőre emelkedvén, a hatóság Unschuldot tegnap késő délután kilakoltatta s butorait az utcára tette ki. Az embertelen háziur mindössze tíz perccel a kilakoltatás előtt közölte Unschulddal, hogy a butorszállító munkásokat odaküldte. Az utcán felhalmozott butor és a holmi körül sírányzó család egész este nagy feltűnést keltett.

— **A kivándorlás szeptemberben.** Az utlevél-statisztikai adatgyűjtés eredménye szerint a magyar birodalomban szeptemberben 10.901 utlevelet állítottak ki, 6124-et kivándorlási, 4777-et pedig egyéb célból. Ezen utlevelekkel kivándorlásra jogosítottak 8392, egyéb célból külföldre való utazásra pedig 7142 egyént, akik között 8622 férfi és 6912 nő volt. A kivándorlásra jogosítottak közül 7125-nek az utlevele Amerikába szült, 353-é Romániába és 168-é Németországba. Az előző hóban a magyar birodalomban 10.53,9 az 1909. év szeptember havában pedig 10.909 utlevelet váltottak. A ki- és visszavándorlási statisztikai adatgyűjtés eredménye szerint a magyar birodalomból folyó és szeptember hó folyamán 5357 egyént vándorolt ki, 4737 utlevéllel és 620 ut-

Vegyztisztító Kelmefestő és Gőzmosó

intézetet nyitottam

a Via del Pino 6. szám alatt.

Elvállalok olcsó árban mindennemű férfi, női, gyermek és katonai egyenruhák, valamint bőrök, szőnyegek, napernyők, boák és strucczollak stb. tisztítását és festését.

Bármilyen pecsétek kiszedését és ruhajavítását.

A fehérneműk mosása és vasalása hollandi mód szerint történnek. Klórozás teljesen ki van zárva.

Levelező lap útján történő hívásra a ruhákat a házból elhozatom.

Kiváló tisztelettel
Biaczovszky József

BORSZÉKI

az ásványvizek királya, angolkór és vérértékeség ellen páratlan gyógyszer. Mint üdítő és hűsítő ital a legelső minden vizek között.

Főraktár: GILLIAM G. fűszer és csemege kereskedő „Adria” palota. Telefon: 990.

Szlovákiai sós víz

CZUKORBETEGSÉG ELLEN

speciális gyógyvíz.
KÖHÖGÉST, REKEDSÉGET, IDULT GYOMOR ÉS HUGYSZERVET BAJOKAT GYÖKERESEN GYÓGYÍT.

Főraktár: Stenczl és Fritsch cégnél Fiume. Telefon 944. szám.

A fiumei izraelita hitközség mely megilletődéssel jelenti, hogy érdemduas alelnöke

MATTERSDORFER ANTAL

ki a hitközség ügyeit mindenkor szíven viselte, tegnap délelőtt élete 56-ik esztendejében jobblétre szenderült.

Hitközségünk ügyvezetésében kifejtett tevékenysége és embertársai iránti nemes jósága mindenkor felejthetetlen lesz előttünk.

Az elhunyt temetése vasárnapon f. hó 13-án d. e. 10 órakor fog végbemenni a Via Corta 1. számú házból.

Fiume, 1910. november 12-én.

A fiumei izraelita hitközség előljárósága.

A Fiumei Chewra Kadisha (Izraelita Szentegylet) mély megdöbbenéssel tudatja, hogy alapító tagja és sok éven át buzgó előljárósági tagja

Mattersdorfer Antal

finmei kereskedő folyó hó 11-én déli 3/4 12 órakor 56-ik életévében kiszendvedett.

Az elhunyt földi maradványait vasárnapon, e hó 13-án d. e. 10 órakor kísérik a Via Corta 1. számú házból utolsó útjára.

Emlékét mindenkor kegyelettel fogjuk őrizni!

Fiume, 1910. november 12-én.

A fiumei Chewra Kadisha elnöksége.

levél nélkül. E számból Horvát-Szlavonországra esett 1061. A kivándoroltak közül 4373 ment Amerikába, 427 tulnyomóan Erdélyből Romániába és 201 Németországba. A tengerentúlra kivándoroltak közül 2007-nek utlevelét szövegezte Fiuméra és 1916-é más kikötőkre, azonban tényleg Fiumén át 1780-an mentek ki. Az 1909. év szeptember havához képest emelkedett a kivándorlás, amennyiben 1909 szeptemberben 4706 volt a kivándorlók száma. Az összes kivándoroltaknak 28.3 százaléka, 1516 egyén volt magyar anyanyelvű.

— **Protestáns istentisztelet.** A fiumei protestáns hitközség ezúton is közli, hogy vasárnap, november tizenharmadikán az istentiszteletet Hajpál Benő, budai református lelkész fogja megtartani.

— **Kirándulások a tengeren.** Holnap vasárnap november 13-án, — kedvező idő esetén, — az Ungaro-Croata a következő kirándulásokat rendezi:

Cirkvenicába és Noviba a „Sirály“ termes gőzessel délelőtt 10.30 órakor. Indulás Noviból d. u. 2.30-kor. Cirkvenicát d. u. 3-kor érintve. Menetár oda- és vissza 1.50 személyenként.

Ika és Lovranába a „Sava“ gőzessel indulás Fiuméből d. e. 2.30-kor; menet Volosca, Abbázia, Ika és Lovrana érintésével; visszajövet indulás Lovranából este 5.—, Ika-ból 5.30-kor és Abbáziából 5.50-kor. Menetdíj oda- és vissza 80 fillér személyenként.

Abbáziába a „Lovrana“ és a „Stefánia“ szalon-gőzösökkel d. e. 7, 8, 9, 10, 11 és déli 12-kor, délután 2, 3, 4, 5, 6, órakor.

Utolsó járat Abbáziából Fiuméba 6 órakor este.

Menetár 1.20 K személyenként.

Fiuméből Abbáziába omnibus vonal az „Istriano“ gőzessel Indulás Fiuméből d. e. 8.30 és 10.30 órakor, továbbá d. u. 1.30, 3.30 és 5.30 órakor.

Abbáziából Fiuméba d. e. 9.30, 11.30 órakor d. u. 2.30, 4.30, 6.30 órakor. Menetár személyenként 20 fillér. Ezen gőzösökre érvényes jegyek csakis a gőzhajón kaphatók.

Távirat ◀▶ Telefon

A munkapárt értekezlete.

BUDAPEST, nov. 12. A nemzeti munkapárt november hó tizenötödikén értekezletet tart, melyen megvitatják az új polgári perrendtartás törvénytervezetét. Ugy az alperesi, mint a feelperesi érdekeknek sok a szószólója a munkapártban, miért is Székely miniszter kijelentette, hogy az igazságos módosításoktól nem zárkozik el.

A delegáció plenáris ülése.

BÉCS, nov. 12. A magyar delegáció mai plenáris ülésén Láng Lajos elnöklésével folytatták a külügyi albizottság jelentésének a tárgyalását. Az ülésen a magyar kormány részéről Héderváry miniszterelnök jelent meg.

Laszkáry Gyula kéri a külügyminisztert, hogy Romániában hasson oda, hogy a románok magyarországi igazgatásának eleje vételessék. Ha ezt a külügyminiszter teljesíti, akkor lehetséges lesz a Romániával való barátságos viszony.

Mezőssy Béla a hármasszövetséget a magyar érdekeknek megfelelőnek tartja, mert ennek a dualizmus az alapja. Ragaszkodik azonban ahhoz, hogy a külügyminiszter ne zavarja a gazdasági viszonyok rendezését s ne avatkozzék olyanba, amelyhez semmi köze nincsen. A külügyminiszter ne folytasson

olyan politikát, mely a gazdag osztrák iparosokat támogatja s az eladósodott magyar gazdákat kiteszi a világverseny támadásainak.

Solymossy báró a külügyminiszternek bizalmat szavazva elfogadja a jelentést.

Rakovszky István az albizottság jelentésének csak azt a részét fogadja el, mely a költségvetésre vonatkozik. A külügyminiszternek azonban nem szavaz bizalmat.

Az ülés folyik.

A miniszterelnök fizetése.

BUDAPEST, nov. 12. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az 1911. évi költségvetést tartalmazó nyomtatványokból egy-egy példányt tegnap kézbesítettek a fővárosi szerkesztőségeknek. Néhány estilap a költségvetésre hivatkozva kiszámítja, hogy a miniszterelnök 152,000 korona évi fizetést huz, melyet miniszterelnöki fizetése és pótléka, továbbá a belügyi, a király személyi körüli és a horvát tárca ügyeinek vezetéséért vesz fel. Noha a miniszterelnököt ez a jövedelem megilleti, Héderváry gróf az elődei hasonló, évtizedes gyakorlatának példáját szem előtt tartva csak anynyi fizetést vesz fel, amely őt mint miniszterelnököt megilleti.

Az osztrák magyar bank új magyar fiókjai.

BÉCS, nov. 12. Az osztrák-magyar bank főtanácsa ma bizalmas ülést tartott, amelyen az elnök bejelentette, hogy a bankszabadalomnak az 1917. évi valóság meghosszabbítása biztosítva van. Együttal azt is a főtanács tudomására hozták, hogy a magyar kormánnyal kötött megállapodások eredményeképp tíz magyar vidéki városban bankfiókot állítanak.

Az aradi tanárok mozgalma.

ARAD, nov. 12. Az aradi tanárszövetség, amely hat aradvidéki középiskola tanáraiból áll, ma elhatározta, hogy a tanárság ügyének támogatására felkéri az aradmegyei képviselőket, első sorban Tisza István grófot, akinek átadják a sérelmek orvoslására szerkesztett emlékiratot. A szövetség egyúttal felszólítja az ország tanárságát, hogy mindenütt vidéki szövetségeket alakítsanak érdekeik kellő propagálására és képviseltetésére.

Azonnal eladó

egy Schunda-féle, jókarban levő, pedálos cimbalom. Tudakozódni lehet délután 3 órától 5-ig mindennap Via Clotilde superiore, Casa Gerbaz III. emelet 10. ajtósz.

Alapított 1850-ben

Cante Giuseppe nagy butorraktára és asztalos műhelye

Fiume, Via Cappuccini 4. sz.

Nagy választék modern luxus butorokban. Vas- réz- és kárpitos butorokban. Szolid és elegáns kivitelben.

Fiatalember keres jobb családnál

butorozott szobát

teljes ellátással együtt. Szíves ajánlatok az ár megjelölésével együtt „A. B. 10“ jelige alatt kéretnek.

Ujjonnan érkezett!

Egy nagy tétel teljesen felszerelt szőnyeg

szalónok, ebédlők és hálószobák számára

mérték 135x200	K. 25.--
„ 200x300	„ 42.--
„ 250x350	„ 68.--

Azonkívül futószőnyegek, ágyelők, függönyök, asztali és ágy-garnitúrák stb.

Nagy divatáru- és kézműáru-raktár. Női- és férfiruha-szövetek. Selyem-csipke- és minennemű detail-áru. Vászna, battisztek, függönyök, szőnyegek stb. Nagy választék női- és férfi-fehérműben. Női és gyermek-konfekciók.

M. WEISS

= ÁRUHÁZA =

FIUME • TRIESTE

CORSO II.

CORSO 9.

BÉCS.

Szabott árak!

Szabott árak!

Reggelizés előtt félpohár

Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gymorbajosoknak székszorulásban szenvedőknek.

Kapható Fiume és vidéken minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben.

Igmándi

keserűvíz

Az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbehozza.

Kis üveg 40 fillér.

Nagy üveg 60 fillér.

A Fiumei Kereskedelmi Bank Részvénytársaság

t. részvényeseit tisztelettel meghívjuk a folyó évi november hó 30-án délelőtt 11 órakor a Társaság üléstermében tartandó

rendkívüli közgyűlésre,

melynek tárgysorozata a következő:

1. Határozat a Társaság alaptökéjének felemelése és az ezzel kapcsolatos alapszabálymódosítás tárgyában.
2. Az igazgatóság kiegészítése.

A társasági alapszabályok értelmében a közgyűlésen csak azok a részvényesek jogosultak a szavazásra, akik részvényeiket nyolc nappal a közgyűlés megtartására kitzított időpont előtt a Társaság pénztáránál vagy az e célra megjelölt Magyar Bank és Kereskedelmi részvénytársaságnál Bndapesten, letétbe helyezik.

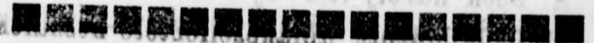
Fiume, 1910. november 10.

Az igazgatóság.

Finom vasalónő

hához jár; inget, gallért és pliszírozást elvállal. Esetleg takarítást is végez. Cim: Csarankoné Via Lavatoio 6. III. emelet.

Első fiumei magyar uri és női FODRÁSZTEREM

Fiume, Adria palota.

Végez hajmosást, hajfestést külön női teremben. Mindenféle hajmunka olcsón teljesítetik. Lakásokba, ugy egyes meghívásokra, mint havi előfizetésekre ügyes fodrásznőt küld.

Az uri teremben jó és pontos kiszolgálás.

Telefon II-60.

Harisnyakötőde Fiumében.

Deák korzó 26. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát, úgy kör- mint hosszugépen. Harisnya fejelések jutányos árban végeztetnek. Minél több szíves megbízást kér

Czimmermann Györgyné.

„DE LA VILLE“

SZÁLLODA, KÁVÉHAZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

- A magyarság találkozó helye. —
 - Az étteremben délelőtt 9 órától izletes villásreggeli olcsó áron.
 - A kávéházban esténként KOVÁCS JÓZSEF jóhírnevű kaposvári cigányzenekara hangversenyez.
 - Minden vasárnap d. u. 4-6 uzsonnazene.
- TULAJDONOS:
ifjú BUDAI KÁROLY

„Sans Souci“

elismert legfinomabb, francia minta szerint előállított pezsgő.

Carte d'Or, Carte blanche, Asti spumante, Gennaro Ossoinack pezsgőbor pince Görz, Főraktár Fiumében: Benvenuto Vezzil-nél Via Lodovico Kossuth. Árjegyzék ingyen.

Grün Benő

polgári és egyenruha szabó

FIUME,

Piazza Cappuccini 4. szám alatt van.

▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲
A leggazdaságosabb, állandó meleget tartó, kifűnő kályha a

Meteor

kályha

kőszén és kokszfűtésre berendezve.

Egyedüli és kizárólagos raktár:

WURZER JÁNOS

Fiume, Vicolo dell' Ospedale.

STOICOVICH E.

„APOLLÓ“ vendéglője

FIUME, DEÁK KORZÓ 20. sz.
(a pályaudvarral szemben).

Elsőrendű magyar borok.

Kőbányai polgári sör.

Kitűnő magyar konyha.

Havi előfizetések elfogadtnak.

Minden hófőn korhelyleves, minden kedden disznótor és minden pénteken alföldi gulyás.

Magyar gazda.

Magyar kiszolgálás

NAVICELLO F.

automobil és kerékpár üzlete.

Piazza Scarpa - FIUME - Telefon 774

Kellékek raktára és alkatrészek

kicszerelése.

JAVÍTÁSOK RÉSZÉRE ME-

CHANIKAI MŰHELY.

Auto-Garage és bérletek.

VENIER szálló és étterem VELENCE

Bacino Orseolo a Szt. Márk Tér mellett

Nagy étterem. Izletes, francia és német konyha. Lakosztályok és szobák villanyvilágítással fűtéssel és fürdővel személyenkint 2 lirától feljebb. Telefon 1522

Tulajd. Venier Marcc.

AURORA kávéház

Velence Szt Márktér

Kitűnő fagyalt, tea kávé, csokoládé, cukrászsütemények stb. Előzékeny kiszolgálás.

Kiránduló társaságoknak és iskoláknak olcsóbb árak.

ZONGORA-TEREM ÉS KÖLCSÖN INTÉZET

ALAPITTATOTT 1880.

ÖZV. POTOSNJÁK ANTONIA

TELEFON 180. — VIALE FRANCESCO DEÁK 38. — TELEFON 180.

Ajánlja a legjobb gyártmányú zongorákat és pianókat előnyös fizetés mellett. ZONGORABÉRLET, JAVÍTÁS ÉS HANGOLÁS.

A világhírű Bösendorfer zongorák egyedüli képviselője.

Gyermekcipők- és kötények iskolai célokra, valamint női- és férfi-fehérműk, cipők és egyéb férfi és női divatkülönlegességek olcsó áron kaphatók

REIS J. üzletében Fiume, Via delle Pile 4. sz.

a „Grande“ kávéházzal szemben.

PENZIÓ VILLAPUNTA LUSSINGRANDE

Hungária Penzió

:-: Lussingrande :-:

Egész éven át nyitva. - Saját tengeri fürdő. - Modern konyha. - Elsőrendű konyha.

Magyar tulajdonos.

Magyar ház modern komforttal. - Napi ellátás 6 korona. - Kitűnő konyha.

Tulajdonos: özv. Seress Imréné.

Lazić Dušan vésnök

Fiume, Deák Korzó 30. sz.

Elvállal minden e szakba vágó munkát, u. m. fehérnemű monogramozáshoz szükséges betűmetszést ezüst acél és réztáblácskák metszését, írógép tisztogatást és javítást. Levelezőlap hívásra hához jövők.

GREDELJ J. sapkás

Fiume, Via Germania 2.

Saját gyártmányú, civil-, egyenruha- és vasuti sapkák nagy készlete.

Mérsékelt árak. Pontos kiszolgálás.

25 készül saját műhelyemben egy férfi öltöny, felöltő vagy télikabát
finom gyapjuszövetből, a legújabb divat szerint

Kardos Ármin férfiszabó, Budapest
VII., István ut 14.

kor.-ért Vidékre mértékvétel-utasiás és posztóminták bérmentve küldetnek.

Szabadalmi szám 16794.

BECK KÁROLY
épület- és műlakatos
szab ablakszellőztető készülék-készítő-gyára
Budapest, VIII., József-utca 14. sz.

● **Az egészség a fő!** ●
melyet csakis kellő szellőztetés által érhetünk el.

A Beck Károly-féle ujonnan feltalált és
szabadalmazott ablakszellőztető-készülék

magyar gyártmány, mely most már felülmulja az összes
külföldi és mostanáig alkalmazott szellőzőket úgy cél-
szerűségben, jószágban, mint olcsóságban. Egészségügyi
szempontból 45° nyitás által légvonat kizárva. Minden
ablakra alkalmazhatók.

Ablakszellőzők árai:

Legnagyobb, legnehezebb és diszes	K 25.-
Rend. abl. iskolák, intézetek, magánlakásokhoz	13.-
Könnyebb szimpla ablakokhoz	9.-
Klozett-ablak	7.60

Költségvetések ingyen!

Ablakszellőztető-készülékeimet a következő
nevezetesebb helyeken használják: *Nemzeti
Kaszinó, Kereskedelmi miniszterium, Ref. főgim-
názium, M. kir. Ludovica, Magy. kir. dohány-
gyár, Kispesti állami elemi iskolákban* s több
kórházban, iskolákban a fővárosban és vidé-
ken s kitűnőnek bizonyultak.

Megrendelések úgy helyben, mint vidékre gyorsan és ponto-
san eszközöltetnek.

1500 darab már használatban van.

Mérték vétele végezt sziveskedjék hozzám fordulni.

Ferlan Giovanni
butorraktára
Via Ciotta 3 sz. alatt megnyílt.

Nagy készlet mindennemű
szalón- és egyszerű butor-
ban. Rézbutor. Kárpitos-
műhely. - Asztalosműhely.

Olcsó árak.

Peric Péter

FIUME - Via Lodovico Kossuth 19.

Egyedüli specialista va-
dász- és hegymászó vala-
mint

különlegesség cipőkben.

Pontos kiszolgálás.

Jutányos árak.

ROYAL SZÁLLODA

Kossuth Lajos u. - FIUME - Interurb. Telef. 121.

- Központi fekvésű elsőrangú családi szálló -

a villamos vasút mentén, lift, fürdő, villany-
világítás stb.

Omibus minden vonatnál.

Tulajdonos DRASKOVICH MIKLÓS.

SZABO VIKTORIA MOSODÁJA

Via Serpentina 20. sz.

Gyűjtőhely: Via Alessandrina 4. a kapu alatti tözsdében

Marólug nélküli kézi mosás.
Mindenféle női piperék, férfi-ing,
gallér, kézelő stb. a legpontosabban
:: elkészítve házhoz szállítatnak. ::

Azon alkalomból, hogy az

„Amerikai Flottá-hoz“

czimzett üzlet fiókja

a Via Alessandrina 3. sz. alatt megnyílt

a következő áruk

valóban igen alacsony árban
kerülnek eladásra:

Férfi színes ingek, zephir mellél	2.-	K-tól feljebb
Férfi színes ingek, selyem mellél	2.80	„
Férfi színes turista ingek, zephirből	3.-	„
Férfi fehér piké ingek	2.70	„
Férfi háló ingek, széllel	3.-	„
Férfi fehér alsónadrág, francia szabással	1.60	„
Férfi harisnyák, választékos szinben	0.40	„
Fekete férfi harisnyák	0.28	„

INGYEN kapnak a t. vevők izléses nyakkendőket

Nagy választék gallérokbán, kézelőkben, zseb-
kendőkben, nyakkendőkből, nadrágtartókban st.

Tennisz bluzok, különböző színben 2.- K-tól fel.

Vászon bluzok, garantált színekben 2.50

Női szoknyák szövetből, legújabb
szabással 5.50

Női alsószoknyák szaténból, fehér 3.-

Női alsószoknyák vászonzólból színes 1.80

Női siphon ingek, himzéssel 2.20

Női siphon alsónadrág, himzéssel 2.-

Női fekete harisnyák 0.30

Női színes harisnyák 0.48

Ingyen kapnak a t. női vevők igen választékos öveket

Nagy raktár téli ingek és alsónadrágokban

gyári árakban. - Bör-, gyapju- és cerna-
keztük urak és hölgyek részére.

FIGYELMEZTETÉS. A fent nevezett cikke-
ket hasonló árakban a központban, Via Mu-
nicipio 1. szám alatt is lehet kapni. - - -

KÖZPONTI telef. sz. 120. FIÓK telef. 11-23

☛ Telefon 474. szám. ☛

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy
a Via del Mercato coperto 3. sz. alatt a mai
kor igényeiknek megfelelően berendezett **fűszer
és csemege üzletet** nyitottam. Minden törek-
vésem oda irányul, hogy tisztelt vevőimet a
legmesszebbmenő figyelmes kiszolgálásban rés-
zesítem. Raktáromon mindenkor friss és el-
sőrendű fűszer, csemege, bel- és külföldi sajtok,
konzervek, friss töltésű ásványvizek igen elő-
nyös áron kaphatók.
Tisztelt vevőim kényelmére mindenkor friss
kenyeret is raktárou tartok az első fiemei ke-
nyérgyár gyártmányaiból.

Szives pártfogást kérve, vagyok mély tisztelettel

Markovics S. fűszer- és csemege
kereskedő.

BROTT LAJOS

vegytisztító és ruhajavító intézet

Fiume, Vicolo della Germania 1. sz.

BONAVIA

nagyszálló és étterem

Via Edm. de Amicis 4 Fiume

56 szoba. - Tágas éttermek, nyáron szép
kerthelyiséggel. - Magyar konyha. - Tiszta
magyar és külföldi borok. - Kőbányai Pol-
gári Sör. Olcsó árak!

Höhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefü cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és ha-
tározottan Réthy-félét kérjük, mivel sok
haszontalan utánzat van.

☛ 1 doboz 60 fillér. ☛

Csak Réthy-félét fogadjunk el!

A n. é. fiemei közönség szives tudomá-
sára hozom, hogy a Via Germania 2. szám
alatt levő

SECESSIO KÁVÉHÁZAT

átvettem.

Szakismereteimmel mindenkor arra fogok
törekedni, hogy kitűnő kávéházi italokkal to-
vábbá bel- és külföldi lapokkal kifogástalanul
kiszolgáljam t. vendégeimet.

Minél számosabb látogatást kér

Löffinger Ferencz
kávéház tulajdonos.

2 évi jótállás.

„OLLA“
bebizonyítha-
tólag a legjobb
higiénikus
Gummi kü-
lönleges
ség.

VÁLOGATOTT MINTA-
GYŪJTEMENY TUCATJA
K. 5.-
„Olla“-t több mint 2000
orvos mint a legmegbiz-
hatóbbat ajánlja.
Kapható Fiumében: a Prodám,
Catti, Mizzan és Budak-féle
gyógyszertárakban, továbbá F.lli
Pavacic, Benco Ernő, és Papp
Rudolf drogériájában. Erd. árjegy-
zék ingyen az „OLLA“ Gummi-
ponttól Wien II/297 Praterstr. 57.

Rosenfeld Márk
asztalos mester

Fiume, Vicolo dell'Ospedale 4. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát,
úgyszintén javítások is pontosan és lelki
ismeretesen végeztetnek el. Régi bútorokat,
ajtókat és kapukat szabadalmazott mód-
szerrel teljesen ujjaalakít.
Meghívásra azonnal házhoz jön! - Mérsékelt árak!

Sima Károly

Fiume, Vicolo dell'Ospedale 4. sz.

Elvállal diszfestészeti, szoba-
festő és cimfestő munkálatokat,
valamint bútor- és bádofénye-
zést. Mérsékelt árak. Pontos
kiszolgálás.